

Susanna Grönlund ja Hanna-Leena Joensuu

SUOMEN PUNAISEN RISTIN PORIN OSASTON
LÄKSYKERHON VAIKUTUS LÄKSYKERHOLAISTENSA
KOULUNKÄYNTIIN

Sosiaalialan koulutusohjelma

2012

SUOMEN PUNAISEN RISTIN PORIN OSASTON LÄKSYKERHON VAIKUTUS LÄKSYKERHOLAISTENSA KOULUNKÄYNTIIN

Grönlund, Susanna; Joensuu, Hanna-Leena
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma
Toukokuu 2012
Ohjaaja: Kumpulainen, Pasi
Sivumäärä: 34
Liitteitä: 2

Asiasanat: läksykerho, läksykerholainen, pakolainen, koulunkäynti

Tutkimuksemme kohdistui Suomen Punaisen Ristin ylläpitämään läksykerhoon osallistuvien Porissa asuvien pakolaisperheiden peruskouluikäisiin lapsiin ja nuoriin, joista osa oli vielä alkuopetusiässä. Suomen Punaisen Ristin ylläpitämän läksykerhon tarkoituksena on antaa osallistujille tukea läksyjen tekemiseen koulutuntien jälkeen. Tarkastelimme edellä mainitun kohderyhmän koulunkäynnissä tapahtunutta muutosta läksykerhoon osallistumisen seurauksena. Oliko läksykerho auttanut heitä pysymään koulussa oman ikäryhmänsä tasossa, helpottanut koulunkäyntiä, parantanut arvosanoja?

Tutkimusaiheemme kehittyi hiljalleen ja lopullisen idean saimme yhteistyökumppaniltamme. Läksykerhon vetäjä, Heimo Nurminen kertoi heillä olevan tarvetta tämän tyylliselle tutkimukselle. Oma kiinnostuksemme maahanmuuttajille suunnattujen palvelujen kehittämiseen johti lopulliseen päätökseen lähteä tutkimaan aihetta.

Tutkimustehtävänäimme oli siis tarkastella onko SPR:n Porin osaston läksykerhoon osallistuminen muuttanut osallistujien koulunkäyntiä. Tutkimusongelmaa tarkasteltiin pyytämällä läksykerholaisia, heidän vanhempiaan, opettajiaan ja läksykerhon ohjaajia arvioimaan mahdollista muutosta koulunkäynnin suhteen. Läksykerholaisten koulunkäynnin arviointia lähdimme tutkimaan strukturoitujen haastattelujen avulla. Opinnäytetyö oli luonteeltaan laadullinen tutkimus ja strukturoidun haastattelun lisäksi käytimme monitahoarviointia.

Tutkimuksellamme saimme selville läksykerhon osallistujien, sekä taustatekijöiden arviot ja kehittämisideat läksykerhotoiminnasta. Tulosten seurauksena SPR:n läksykerhotoimintaa on mahdollista kehittää ja laajentaa toimivampaan suuntaan. Tuloksia voidaan hyödyntää myös muiden tahojen alkavissa toiminnoissa.

FINLAND'S RED CROSS PORI'S DEPARTMENT HOMEWORK CLUB'S INFLUENCE ON ITS MEMBERS SCHOOL ATTENDANCES

Grönlund, Susanna; Joensuu Hanna-Leena
Satakunta University of Applied Sciences
Degree Programme in Bachelor of Social Services
May 2012
Supervisor: Kumpulainen, Pasi
Number of pages: 34
Appendices: 2

Keywords: homework club, homework club member, refugee, school attendance

Our research focused on the Finnish Red Cross maintaining homework club contributions of each refugee families living in Pori, primary school age children and young people. Homework club is maintained by the Finnish Red Cross and it is designed to provide homework assistance after school hours for its participants. We looked at the change in above-mentioned target group that school homework club has occurred as a result of participation. Did the homework club help them stay in school in their own age group levels, eased school attendance, improved grades?

We developed the research topic slowly and the final idea we got from our cooperation partner. Homework Clubs leader Heimo Nurminen told they have a need for this style of research. Our interest in the development of services targeted at immigrants led to the final decision to go to research on the topic.

Research was to examine whether the Finish Red Cross Pori Department homework club changed the participants' involvement in schooling. The research problem was addressed by asking the homework club members, their parents, teachers, and homework club advisors to evaluate possible changes in school terms. We used structured interviews to evaluate these changes. The research was a qualitative research and we used structured interview and also multidimensional assessment.

In our research, we found out homework club participants, their parents, teachers and homework club advisors opinions and ideas for development homework club activities. Following the results of the Finnish Red Cross's homework club activities it is possible to develop and expand. Results can also be used by other parties that start operations.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	LÄKSYKERHO	7
2.1	Läskykerhotoiminta	7
2.2	Suomen Punaisen Ristin Porin osaston läskykerho	8
3	MAAHANMUUTTAJA	9
3.1	Maahanmuuttajuuden määritelmiä.....	9
3.2	Ulkomaalaiset Suomessa	10
3.3	UNHCR.....	11
3.4	Pakolaisten koulunkäynti	12
4	TUTKIMUSASETELMA	13
4.1	Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset	13
4.2	Tutkimuksen tavoitteet.....	14
4.3	Tutkimuksen kohderyhmät	15
4.4	Aineiston keruu.....	16
4.5	Strukturoitu haastattelu	16
4.6	Lomakehaastattelun toteutus.....	17
4.7	Monitahoarviointi	18
5	TUTKIMUSTULOKSET.....	19
5.1	Haastateltavien ryhmät.....	19
5.2	Ikäryhmän tasossa pysyminen läskykerholaisten mukaan.....	20
5.2.1	Vanhempien, ohjaajien ja opettajien arviot ikäryhmän tasossa pysymisestä	21
5.3	Läskykerhon aikaansaama muutos koulunkäynnissä.....	22
5.3.1	Vanhempien, ohjaajien ja opettajien arviot läskykerhon aikaansaamasta muutoksesta koulunkäynnissä	23
5.4	Läskykerholaisten, vanhempien, ohjaajien ja opettajien arviot arvosanoista ja arvioinneista.....	24
5.5	Muu palaute läskykerhosta ja koulunkäynnistä	25
6	POHDINTAA.....	27
6.1	Aluksi.....	27
6.2	Ikäryhmän tasossa pysyminen	28
6.3	Sosiaaliset taidot	28
6.4	Arvosanat ja arvioinnit.....	29
6.5	Tutkimuksen luotettavuus.....	29
7	YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	31
8	LOPUKSI	32
	LÄHTEET.....	34
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Aiheemme ideointi lähti liikkeelle siitä, kun saimme sähköpostia opinnäytetyönohjaajaltamme, että Suomen Punaisen Ristin Porin osaston ylläpitämään läksykerhoon haettiin lisää ohjaajia. Opinnäytetyönohjaajamme oli jo tietoinen, että haluamme tehdä opinnäytetyömme liittyen maahanmuuttajiin tai monikulttuurisuuteen. Vierailtuamme läksykerhossa ja keskusteltuamme kerhon vetäjän, Heimo Nurmisen kanssa, nousi esiin tarve tutkimukselle, jossa tutkitaan läksykerhon vaikutusta sen osallistujien koulunkäyntiin. Meistä aihe oli erittäin mielenkiintoinen ja sopivan haasteellinen. Pidimme erityisesti ajatuksesta työskennellä pakolaisten kanssa ja saada heidän omat arvionsa läksykerhon toimivuudesta esiin.

Läksykerho on suunnattu Porissa asuville pakolaisperheille ja heidän peruskouluikäisille lapsille ja nuorille. Maahanmuuttajien määrä kasvaa Suomessa vuosivuodelta ja maahanmuuttajille suunnattujen palveluiden tarve kasvaa luonnollisesti sitä mukaa. Kaikilla Suomessa asuvilla peruskouluikäisillä lapsilla on oppivelvollisuus. Suomessa on hankalaa saada hyvää työpaikkaa ilman koulutusta ja tästä syystä on tärkeää panostaa maahanmuuttajien koulunkäynnin tukemiseen suunnattuihin palveluihin. Maahanmuuttajien koulunkäynti voi olla haasteellista, koska he eivät käy koulua omalla äidinkielellään. Tämäkin voi jo lisätä mahdollista tuen tarvetta.

Tavoitteenamme oli, että Suomen Punaisen Ristin Porin osasto saisi tarvitsemaansa tutkimustietoa läksykerhon toimivuudesta. Myös läksykerhon ohjaajilla oli mahdollisuus saada työstään palautetta, joka parhaimmillaan voi motivoida heitä entisestään. Saamiemme tutkimustulosten perusteella läksykerhon toimintaa olisi mahdollista laajentaa tai kehittää toimivampaan suuntaan.

Laadimme tutkimusongelman pohjalta kolme tutkimuskysymystä, joita selvittääksemme lähdimme haastattelemaan läksykerhoon osallistuvia läksykerholaisia, heidän vanhempiaan, opettajiaan ja läksykerhon ohjaajia. Yksilöhaastatteluisissa pyysimme arvioita läksykerhon vaikutuksesta läksykerholaisten koulunkäyntiin. Haastattelujen jälkeen keräsimme tulokset yhteen ja teimme niistä johtopäätökset.

Teimme opinnäytetyömme parityönä ja osallistuimme kumpikin kaikkiin sen vaiheisiin. Haastatteluissa olimme molemmat läsnä ja vuorottelimme roolejamme, toisen ollessa haastattelija toinen havainnoi. Kävimme yhdessä läpi haastattelut ja kokosimme niistä tutkimustulokset, jonka jälkeen kirjoitimme raportin.

2 LÄKSYKERHO

2.1 Läksykerhotoiminta

Läksykerhotoiminta on koulutuntien jälkeen tapahtuvaa toimintaa, jota järjestävät eri tahot. Toiminta on suunnattu peruskouluikäisille ja keskittyy koulussa saatuihin kotitöihin. Läksykerhossa ohjaaja auttaa läksykerholaisia tekemään läksyjä. Läksykerhoja on monenlaisia ja ne voivat olla sisällöltään hieman erilaisia, pääpainon ollessa kuitenkin koululaisten läksyjen teko. Läksykerhossa voi olla vaihteleva määrä osallistujia ja suurimmissa läksykerhoissa, joissa osallistujia määrä on suuri, koululaiset voidaan jakaa ryhmiin iän mukaan ja jokaiselle ryhmälle nimetään ohjaaja. Osallistujamäärältään pienemmissä läksykerhoissa osallistujien on mahdollista saada yksilöllistä ohjausta.

Suomen Punainen Risti ylläpitää läksykerhoja eri puolilla Suomea usealla eri paikkakunnalla. Läksykerho toimintaa järjestävät myös muut erilaiset toimijat Suomessa kaikille peruskouluikäisille lapsille. Porin alueella mm. Mannerheimin lastensuojeluliitto pitää läksykerhoja. SPR:n Porin osasto on kuitenkin ainut pakolaislapsille suunnattu läksykerho Satakunnassa. (Suomen Punaisen Ristin [www-sivut](#) 2012)

Läksykerhot tukevat oppilaita koulutuntien jälkeen tehtävissä koululäksyissä. SPR kertoo [www-sivuillaan](#) läksyjen teon sujuvuuden parantavan oppilaiden motivaatiota koulunkäyntiin. Läksykerhoilla ehkäistään lasten syrjäytymistä ja tuetaan oppimista. Erityisesti maahanmuuttajien kohdalla tämä toiminta on tärkeää. (Suomen Punaisen Ristin [www-sivut](#) 2012)

Usealla maahanmuuttaja lapsella tai nuorella ei ole kotona ketään, joka voisi auttaa läksyjen teossa kielimuurin vuoksi. Läksyistä selviytyminen lisää lasten ja nuorten oppimishaluja, joka mahdollistaa nopeamman kotiutumisen ja parantaa mahdollisuuksia jatko-opiskeluun. Läksykerho antaa hyvän mahdollisuuden vertaistukeen, sosiaalisten verkostojen luomiseen sekä kontakteja valtaväestöön esim. läksykerhon ohjaajan kautta. (Korpela 2005, 32)

2.2 Suomen Punaisen Ristin Porin osaston läksykerho

SPR:n Porin osaston läksykerho kokoontui ensimmäisen kerran 13.10.2010. Kerho oli Satakunnan alueella ensimmäinen järjestettävä läksykerho, joka on kokonaan suunnattu pakolaisille. Alussa läksykerhotoiminta oli suunnattu keväällä 2009 Poriin tulleiden pakolaisperheiden lapsille. Nykyään läksykerho on avoinna kaikille Porissa asuville pakolaisille, niin lapsille kuin aikuisillekin. (Holm 2010, 03/2010)

Läksykerho aloitti toimintansa itsenäisesti, mutta se myöhemmin miellettiin osaksi SPR:n SPIRIT-hanketta. SPIRIT-hanke oli SPR:n Satakunnan piirin hallinnoima hanke, jolla oli yhteistyökumppaneina muitakin SPR:n piirejä. Rahoittajina hankkeelle toimivat mm. Euroopan pakolaisrahasto ja Satakuntaliitto. SPIRIT-hankkeen tavoitteena oli vaikuttaa asenneilmapiiriin, tukea kotouttamista ja lisätä kuntien halukkuutta ottaa vastaan pakolaisia. Hanke pyrki tavoitteisiin mm. lisäämällä tietoisuutta ja edistämällä palvelujen ja niitä tarvitsevien kohtaamista. Hanke oli toiminnassa vuodesta 2010 vuoteen 2011. Vaikka SPIRIT-hanke päättyi, läksykerho jatkaa edelleen toimintaansa. (Suomen Punaisen Ristin www-sivut 2012)

Läksykerho kokoontuu Väinölän seurakuntatalolla kerran viikossa jossa osallistujat saavat tukea läksyjen tekoon koulutuntien jälkeen. Läksykerho kestää kerrallaan kaksi tuntia ja ohjaajina toimivat vapaaehtoiset henkilöt. Läksykerhossa ohjaajat auttavat osallistujia läksyjen teossa. Läksyjen teon lisäksi ohjaajat kannustavat osallistujia suomen kielen käytössä keskustelemalla, pelaamalla pelejä ja yleisellä yhteisellä toiminnalla.

Läksykerhoon osallistuminen on pakolaisille täysin vapaaehtoista. Läksykerhoon ovat tervetulleita myös pakolaislasten vanhemmat ja muut sukulaiset. Vanhempien on mahdollista saada apua mm. erilaisten lomakkeiden ymmärtämiseen. Myös lapset saavat osallistua kerhoon ilman varsinaisia koulusta saatuja läksyjä.

SPR:n www-sivuilla kerrotaan läksykerhotoiminnan tukevan osallistujien kotoutumista, lisää oppimishalukkuutta ja edesauttaa heitä suoriutumaan perusopinnoista. Läksykerhon tavoitteena on ehkäistä pakolaisten syrjäytymistä ja parantaa heidän motivaatiotaan niin koulunkäyntiin, kuin Suomeen kotoutumiseen. Lisäksi SPR:n

toiminnalla on olemassa periaatteet, jotka koskevat kaikkea sen toimintaa. Periaatteita ovat yleismaailmallisuus, tasapuolisuus, ykseys, puolueettomuus, riippumattomuus, inhimillisyys ja vapaaehtoisuus. (Suomen Punaisen Ristin [www-sivut 2012](#))

3 MAAHANMUUTTAJA

3.1 Maahanmuuttajuuden määritelmiä

Ulkomaalainen on henkilö, joka ei ole Suomen kansalainen. Ulkomaalainen on siis vieraan valtion kansalainen tai kansalaisuutta vailla oleva henkilö. Suomessa ulkomaalaisia ovat esimerkiksi turistit ja Suomessa tilapäisesti opiskelevat henkilöt. (Suomen Punaisen Ristin [www-sivut 2012](#))

Maahanmuuttajaksi voidaan kutsua henkilöä, joka muuttaa maasta toiseen riippumatta muuton perusteista. Maahanmuuttaja-sana sisältää monia eri alakäsitteitä kuten esimerkiksi pakolainen tai siirtolainen. (UNHCR:n [www-sivut 2012](#); Suomen Punaisen Ristin [www-sivut 2012](#))

Ulkomaalaislaissa pakolainen-käsite on määritelty tarkkaan. Pakolainen on henkilö, joka on tullut Suomeen, koska on joutunut poliittisten tai muiden syiden vuoksi lähtemään maastaan. Muina syinä voivat olla perusteltu syy joutua vainotuksi rotunsa, etnisen taustansa, uskontonsa, kansallisuutensa tai poliittisen käsityksensä takia. Tai siksi, että kuuluu tiettyyn yhteiskuntaryhmään ja joka oleskelee sen maan ulkopuolella jonka kansalainen on ja joka mainitun uhan vuoksi ei voi tai halua palata takaisin. Lain mukaan pakolaismääritelmän voi saada ainoastaan henkilö, joka on turvapaikan Suomessa saanut ulkomaalainen, pakolaiskiintiössä Suomeen otettu pakolaisuuden perusteella oleskeluluvan saanut ulkomaalainen tai perhesiteen perusteella oleskeluluvan saanut ulkomaalaisen pakolaiseksi katsottava perheenjäsen. (Kuisma 2004, 441-442; UNHCR:n [www-sivut 2012](#); Suomen Punaisen Ristin [www-sivut 2012](#))

Turvapaikanhakija on tullut Suomeen hakemaan turvapaikkaa. Turvapaikkahakemukset käsittelee ulkomaalaisvirasto. Turvapaikkahakemuksen käsittely kestää joistakin viikoista 4-5 vuoteen. Useimmiten päätös tehdään parissa vuodessa. Kielteisestä päätöksestä voi valittaa. Kansainvälisen sopimuksen mukaan Suomen on huolehdittava turvapaikanhakijoiden perus toimeentulosta niin kauan kuin turvapaikan käsittely kestää. Kun turvapaikanhakija on saanut oleskeluluvan, hänet sijoitetaan asumaan pakolaisia vastaanottavaan kuntaan. Hän ei siis saa itse valita minne hänet sijoitetaan, vaan läänien työelämä- ja elinkeinokeskukset päättävät sijoituksesta. Sukulaisuussuhteet pyritään ottamaan huomioon ja saman etnisen ryhmän jäsenet pyritään sijoittamaan samalle alueelle. (UNCHR:n www-sivut 2012; Suomen Punaisen Ristin www-sivut 2012)

Siirtolainen on henkilö, joka muuttaa maahan vapaaehtoisesti. Siirtolaisuuden syyt ovat moninaiset ja ne vaihtelevat eri aikoina. Perinteisesti siirtolaisuus on lähtenyt toiveesta ja halusta parempaan elämään, mutta muita syitä voivat olla esimerkiksi työ, ympäristötuhot, nälkä, ja uskonnon vapaus. Siirtolaisuutta voi tapahtua valtion sisällä tai valtioiden välillä. (UNHCR:n www-sivut 2012; Suomen Punaisen Ristin www-sivut 2012)

Kiintiöpakolainen on henkilö, jolla on UNHCR:n myöntämä pakolaisen asema ja hän saapuu maahan valtion määrittelemän pakolaiskiintiön puitteissa. Suomessa valtio määrittää vuosittain pakolaiskiintiön. Kiintiöpakolaiset tulevat usein maahan pakolaisleireiltä. (Suomen Punaisen Ristin www-sivut 2012)

3.2 Ulkomaalaiset Suomessa

Toisen maailmansodan jälkeen ensimmäinen isompi pakolaisryhmä saapui Suomeen Chilestä 1970-luvulla. Enimmillään heitä oli Suomessa 150. 1979 Suomeen tuli 100 vietnamilaista ns. venepakolaista. Suurin osa Suomeen 1970 ja 1980-luvuilla Suomeen tulleista pakolaisista oli kiintiöpakolaisia. Määrä oli aika pieni. Vuonna 1990 Suomeen tuli yllättäen 2700 pakolaista, joista suurin osa oli somalialaisia. Vuonna 2009 Suomessa oli yhteensä 233 183 ulkomailla syntynyttä henkilöä ja 155 705 ul-

komaan kansalaista mukaan lukien kaksoiskansalaiset. (Tilastokeskuksen [www-sivut](#), 2012)

Vuonna 2010 Suomeen haki turvapaikkaa 4018 henkilöä, joista kielteisen päätöksen sai 3428 henkilöä. Samana vuonna Suomen pakolaiskiintiö oli 750 ja Suomi vastaanotti 541 kiintiöpakolaista. Turvapaikka myönnettiin vuonna 2010 181:lle. Sisäministeriön [www-sivuilla](#) on ilmoitettu Suomen vastaanottamat pakolaiset ELY-keskuksittain. Vastaanottokeskuksissa kuntaan osoittamista odottavat henkilöt eivät sisälly seuraaviin lukuihin. Kunnat, jotka sijaitsevat Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan maakunnissa ovat tilastollisesti vastaanottaneet pakolaisia heikoiten muuhun Suomeen nähden. Esimerkiksi vuonna 2010 Uudenmaan maakunnassa sijaitsevat kunnat vastaanottivat 1036 pakolaista. Samana vuonna Satakuntaan kuuluvat kunnat vastaanottivat 15 pakolaista, joista 9 sijoittui Poriin. Koko 2000-luvulla pakolaisia Satakuntaan tuli vain 115, kun taas Uudellamaalla luku oli 5399. (Sisäasiainministeriön [www-sivut](#) 2012; Tilastokeskuksen [www-sivut](#) 2012)

3.3 UNHCR

Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisjärjestö (UNHCR) on vuonna 1951 perustettu pakolaisapujärjestö. UNCHR johtaa ja koordinoi kansainvälisiä toimia suojellakseen pakolaisia sekä ratkaistakseen pakolaisongelmia maailmanlaajuisesti. Ensisijaisiksi tavoitteikseen pakolaisjärjestö on asettanut pakolaisten oikeuksien ja hyvinvoinnin turvaamisen. (UNHCR:n [www-sivut](#) 2012)

UNHCR voi auttaa pakolaisia kolmella eri tavalla. Vaihtoehtona on kotiuttamalla vapaaehtoisesti pakolaisleiriltä kotimaahan, integroimalla paikallisesti eli kotouttamalla isäntämaahan tai asuttamalla pakolaiset kolmanteen maahan, jos jääminen isäntämaahan tai kotimaahan palaaminen ei ole mahdollista. UNHCR auttaa vuosittain pakolaisia löytämään jonkin näistä ratkaisuista. (UNHCR:n [www-sivut](#) 2012)

UNHCR:n kenttätoimistot tekevät päätökset pakolaisten uudelleensijoittamisesta Pohjoismaihin pakolaisilta haastattelussa saamiensa tietojen perusteella. Uudelleensi-

joittamisella tarkoitetaan pakolaisten sijoittamista kolmanteen maahan. Syinä uudelleen sijoittamiseen voivat olla kotimaahan palaamiseen mahdottomuus tai haluttomuus ja isäntämaahan jäämisen mahdottomuus. Mahdottomuus voi johtua esimerkiksi erikoistarpeista, joita ei voida huomioida isäntämaassa tai isäntämaan vaarallisuudesta. Uudelleensijoitukseen valitut henkilöt on arvioitu sopiviksi annettujen ohjeistusten ja kriteerien mukaan. Lisäksi pakolaisten tulee täyttää vastaanottavan maan laatimat kriteerit. (UNHCR:n [www-sivut](#))

Suomen Punaisen Ristin Porin osaston läksykerhoon osallistuvista perheistä suurin osa oleskeli pakolaisleirillä Thaimaassa ennen kuin heidät uudelleensijoitettiin UNHCR:n avustamana Suomeen keväällä 2009.

3.4 Pakolaisten koulunkäynti

Suomessa on lakiin perustuva oppivelvollisuus, joka alkaa sinä vuonna, kun lapsi täyttää seitsemän vuotta. Oppivelvollisuuden on myös mahdollista alkaa jo kuusivuotiaana, mikäli lapsen vamma tai sairaus vaatii pidennettyä oppivelvollisuutta. Oppivelvollisuus päättyy perusopetuksen oppimäärän suorittamiseen tai sinä lukuvuonna kun henkilö täyttää 17 vuotta. (Opetushallituksen [www-sivut](#) 2012)

Maahanmuuttajilla on samat oikeudet kuin suomalaisilla, mitä tulee perusopetukseen. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita noudatetaan maahanmuuttajaoppilaiden opetuksessa, ottaen kuitenkin huomioon heidän taustansa ja lähtökohtansa. Opetuksen on tuettava maahanmuuttajien kasvua niin suomalaisen yhteiskunnan tasapuoliseksi jäseneksi kuin oman kulttuurinsa edustajaksi. (Ikonen 2005, 10-11; Opetushallituksen [www-sivut](#) 2012)

Maahanmuuttajaoppilaiden on mahdollista saada perusopetukseen valmistavaa opetusta, jonka tavoitteena on helpottaa kotoutumista uuteen kotimaahan ja antaa valmiuksia perusopetukseen. Valmistavan opetuksen kesto riippuu oppilaan tarpeista. SPR:n Porin osaston läksykerhoon osallistuvista oppilaista jokainen on käynyt val-

mentavassa opetuksessa ennen perusopetukseen siirtymistä. (Opetushallituksen www-sivut 2012)

Maahanmuuttajien kotoutuminen on pitkä ja haastava prosessi. Uusi kotimaa tuo tullessaan paljon uusia ja vieraita asioita sekä tilanteita mihin tulisi sopeutua. Oppivelvollisuus ei suinkaan ole ainoa haaste, johon maahanmuuttajat törmäävät. Koulusta tulee kuitenkin iso osa maahanmuuttajanuorten elämää ja koulunkäynnin onnistuessa koulu edesauttaa suuresti uuteen ympäristöön sopeutumista. Jokaiselle lapselle on tärkeää löytää ystäviä ja kokea hyväksyntää ikäistensä parissa. Koulu on maahanmuuttajille otollinen paikka löytää ikäistään seuraa ja saada kontakteja valtaväestöön. (Korpela 2005, 26)

Suomenkieli on maahanmuuttajaoppilaille oppimisen kohde ja väline. Kielitaidon puute on useimmiten maahanmuuttajaoppilaiden suurin haaste. Moni maahanmuuttajaoppilas kohtaa ongelmia koulunkäynnissään ja usein on puhetta luokalle jäämisestä. Luokalle jättäminen ei usein ole kuitenkaan oikea ratkaisu, sillä monen kohdalla ongelma ei ole niinkään kypsyystasosta vaan kielitaidon heikkoudesta, isosta elämänmuutoksesta ja tuen puutteesta. Sen vuoksi olisi tärkeää antaa lapselle tai nuorelle mahdollisuus opiskella ja kasvaa ikäistensä seurassa. (Mikander 2008, 90-91; Nissilä & Mustaparta 2005, 88)

4 TUTKIMUSASETELMA

4.1 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset

Tutkimustehtävänämmä on siis tarkastella onko SPR:n Porin osaston läksykerhoon osallistuminen muuttanut osallistujien koulunkäyntiä. Tutkimuskysymyksiä, joita lähdimme tutkimaan haastattelujen avulla, oli kolme; 1. Ovatko läksykerholaiset pysyneet ikäryhmänsä tasossa? 2. Onko koulunkäynti helpottunut läksykerhoon osallistumisen jälkeen? 3. Ovatko läksykerholaisien arvosanat tai arvioinnit parantuneet läksykerhoon osallistumisen myötä?

Tutkimuskysymyksillä tarkastellaan muutosta ikäryhmän tasossa pysymisessä. Tässä tarkoitamme tasolla pysymisellä sitä, että kävijä käy koulua ikäiselleen kuuluvalla luokkatasolla. Eli onko läksykerholainen ikäryhmäänsä kuuluvalla luokalla, olettaen että koulunkäynti aloitetaan sinä vuonna kun oppilas täyttää seitsemän vuotta. Onko läksykerholainen mahdollisesti aloittanut alemmalla luokkatasolla ikäryhmäänsä nähden ennen osallistumistaan läksykerhoon? Onko läksykerho auttanut läksykerholaista pysymään hänelle suunnatun ryhmän opetuksessa mukana?

Tutkimuksessamme tarkastellaan myös muutosta koulunkäynnin helpottumisessa. Onko koulunkäynti helpompaa, vaikeampaa vai pysynyt ennallaan läksykerhoon osallistumisen aikana? Tässä tarkoitamme koulunkäynnin helpottumisella mm. sitä onko läksykerholaisen helpompi seurata opetusta? Onko hänen helpompi tehdä tehtäviä itsenäisesti? Onko hänen mukavampi ylipäänsä mennä kouluun?

Tämän jälkeen tutkimuksessamme tarkastellaan muutosta läksykerholaisten kouluarvosanoissa tai -arvioinneissa. Ovatko arvosanat/arvioinnit parantuneet, huonontuneet vai pysyneet ennallaan läksykerhoon osallistumisen aikana?

Näillä tutkimuskysymyksillä haluaisimme selvittää läksykerholaisten omat arviot ja kokemukset siitä, kuinka paljon he kokevat läksykerhon olleen mukana mahdollisissa muutoksissa koskien heidän koulunkäyntiään. Asiaa selvitämme myös haastatteleamalla läksykerholaisten vanhempia, opettajia ja ohjaajia.

4.2 Tutkimuksen tavoitteet

Tutkimuksemme lähti liikkeelle kun kävimme tutustumassa SPR:N läksykerhotoimintaan ensimmäisen kerran. Keskustelussamme läksykerhon vetäjän Heimo Nurminen kanssa kävi ilmi, että heillä olisi tarvetta tutkimukselle, jossa tutkittaisiin läksykerhon vaikuttavuutta osallistujiensa koulunkäyntiin. Henkilökohtaisena tavoitteenamme oli tutustua Satakunnan alueella toimiviin pakolaisille suunnattuihin pal-

veluihin ja vapaaehtoistoimintaan. Halusimme myös lisätä omaa tietämystämme monikulttuurisuuden laajalta kentältä ja olla osallisena sen kehittämisessä.

Tutkimuksemme antaa Suomen Punaisen Ristin Porin osastolle tarvittavaa tutkimustietoa läksykerhon toimivuudesta. Myös läksykerhon ohjaajilla on mahdollisuus saada työstään palautetta, joka parhaimmillaan voi motivoida heitä entisestään. Tutkimustulosten perusteella läksykerhon toimintaa olisi mahdollista laajentaa tai kehittää toimivampaan suuntaan. Tutkimus kohdistuu toimintaan, joka on varsinkin Satakunnan alueella vähäistä, mutta tarpeellista. Tämä lisäsi omaa mielenkiintoamme osallistua toiminnan kehittämiseen.

4.3 Tutkimuksen kohderyhmät

Läksykerho aiheena rajasi jo omalla tavallaan kohderyhmän. Läksykerhoa tutkittaessa on itsestään selvää haastatella itse läksykerhossa kävijät eli ne kenelle kyseinen tuki on suunnattu. Läksykerho on suunnattu pakolaisperheille ja osallistujiin voi kuulua myös perheen vanhemmat. Koska tutkimme läksykerhon vaikutusta koulunkäyntiin, tuli peruskouluikäisistä tutkimuksemme pääkohderyhmä.

Läksykerhon jokaiselta kerralta on kerätty tieto läsnä olleista aina läksykerhon ensimmäisestä kokoontumiskerrasta asti. Pyysimme nämä tiedot yhteistyökumppaniltamme Heimo Nurmiselta ja teimme niiden pohjalta tilastot, joista selviää jokaisen osallistujan aktiivisuus ja se milloin he ovat viimeksi osallistuneet läksykerhoon.

Yhteistyökumppanimme Heimo Nurminen halusi tutkimukseen mukaan myös läksykerholaisten vanhemmat. Ajattelimme saavamme vanhemmilta sekä palautetta läksykerhosta että heidän arvionsa lastensa koulunkäynnistä ja läksykerhon vaikutuksesta siihen.

Läksykerhoon osallistuvat myös vaihtuvat vapaaehtoiset ohjaajat. Pitkäaikaiset ohjaajat ovat olleet läksykerhossa käyvien pakolaisperheiden tukena heidän Suomeen saapumisestaan asti. Tästä syystä arvelimme saavamme myös heiltä yhden luotetta-

van näkökulman ja arvion läksykerholaisten koulunkäynnistä sekä erityisesti läksykerhon vaikutuksesta siihen.

Koska tutkimme läksykerhon vaikutusta läksykerholaisten koulunkäyntiin, halusimme tutkimukseemme mukaan läksykerholaisten opettajien näkökulman asiaan. Yhteistyökumppanimme Heimo Nurminen oli aiemmin ilmaissut huolensa läksykerhon ja koulun välisen yhteistyön puuttumisesta. Näimme tämän hyvänä mahdollisuutena lisätä heidän välistään yhteistyötä, tietoisuutta läksykerhotoiminnasta ja saada opettajien palautetta sekä arvioita läksykerhotoiminnasta.

4.4 Aineiston keruu

Tutkimuskysymysten asettelu ja luonne määrsivät sen, että tutkimuksestamme tuli kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Kvalitatiivisen tutkimuksen peruspilareina pidetään sitä, että tutkittavaa asiaa ei voi vain numeraalisesti mitata vaan aineistonkeruu on kokonaisvaltaisempaa tiedon hankintaa. Kvalitatiivinen tutkimustapa korostaa havainnoin merkitystä ja ihmisten kautta kerättävää informaatiota. Tutkimus kohdistuu tiettyyn kohderyhmään, ei vain satunnaisesti valittuun joukkoon. Valittu kohderyhmä antaa ainutlaatuista tietoa tutkijoille ja heidän avullaan määräytyy myös se mikä on tutkimuksessa tärkeää. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2000, 155)

Kvalitatiiviseen tutkimukseen on olemassa useita eri aineistonkeruumenetelmiä, joista me käytimme strukturoitua haastattelua

4.5 Strukturoitu haastattelu

Strukturoitu haastattelu eli lomakehaastattelu tapahtuu lomakkeen avulla. Lomakkeeseen on valmiiksi mietitty kysymysjärjestys ja haastattelu etenee suunnitellusti lomakkeen pohjalta. Suunnitteluvaiheessa mietimme käyttävämme postitse lähetettävää lomakekyselyä, koska arvelimme sillä tavoittavan mahdollisimman monta vastaajaa. Yhteistyökumppanimme sekä opinnäytetyötämme ohjaava opettaja ehdottivat

molemmat meille strukturoitua haastattelua. Asiaa pohdittuamme ja tutustuttuamme ehdotettuun menetelmään, totesimme sen olevan tutkimuksellemme parempi vaihtoehto. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2000, 195)

Päädyimme lomakehaastatteluun muiden haastattelujen, esimerkiksi teemahaastattelun sijaan, sen yksinkertaisuuden ja selkeyden vuoksi. Lomakehaastattelusta yksinkertaisen ja selkeän tekee se, että siinä on valmiit vastausvaihtoehdot ennalta suunniteltuihin kysymyksiin. Lomakehaastattelu antaa mahdollisuuden havainnoimiseen ja yksilöllisyyteen, mutta haastattelu pysyy helposti suunnitellussa rungossa. Lomakehaastattelu mahdollisti myös monivalintakysymykset sekä avoimet kysymykset. Yksinkertaisuutta ja selkeyttä haastatteluun vaadittiin, koska osa haastateltavista ei puhu suomea äidinkielenään.

Henkilökohtaiset strukturoidut haastattelutilanteet mahdollistivat sanattoman viestinnän havainnoimisen. Haastattelijoina pystyimme tilanteessa arvioimaan vastauksen luotettavuutta, joka ei olisi ollut mahdollista postitettavan kyselylomakkeen avulla. Haastattelutilanteessa pystyimme varmistumaan siitä, että haastateltava on ymmärtänyt kysymyksen ja muotoilemaan kysymykset tarvittaessa uudelleen.

4.6 Lomakehaastattelun toteutus

Ennen haastatteluja toimitimme vanhemmille saatekirjeen (liite 1), jossa kerroimme tutkimuksestamme ja anoimme lupaa haastatella heitä sekä heidän alaikäisiä lapsiaan. Meidän iloksemme jokainen saatekirjeen saaja antoi luvan haastatteluun. Opetajiin olimme yhteydessä sähköpostin välityksellä. Opettajien halukkuus osallistua haastatteluun jäi toivomaamme pienemmäksi, emmekä edes tavoittaneet osaa opettajista. Läksykerhon ohjaajiin tutustuimme käymällä läksykerhossa itse paikan päällä ja ohjaajat tulivat tietoisiksi tutkimuksestamme. Vapaaehtoisuuden vuoksi paikalla olevat ohjaajat vaihtelivat käyntikerroittain ja haastatteluista tehdessämme läksykerhossa oli usein paikalla vasta-aloittaneita ohjaajia.

Laadimme ensin kyselylomakkeen pääkohderyhmällemme, peruskouluikäisille läksykerholaisille, josta muokkasimme jokaiselle kohderyhmälle oman haastattelupohjan (liite 2). Kyselylomakkeen muotoilimme tutkimuskysymystemme perusteella, pitäen koko ajan mielessä mitä tutkimukselta haemme. Lomakkeeseen laitoimme enimmäkseen monivalintakysymyksiä ja muutamia avoimia kysymyksiä. Olimme arvioineet haastattelun vievän noin 15 minuuttia. Arvio toteutui ohjaajien ja opettajien kohdalla, mutta varsinkin vanhempien haastattelu vei enemmän aikaa.

Vanhempia kävimme haastattelemassa heidän kotonaan, kuten myös osan läksykerholaisista. Loput läksykerholaisista haastattelimme läksykerhossa, jossa haastattelimme myös ohjaajat. Opettajien haastattelut toteutimme koulussa välitunnin aikana.

Alkuun suunnittelemamme postitse lähetettävä kyselylomake olisi voinut tuoda enemmän vastaajia opettajien ja ohjaajien keskuudesta. Arviomme mukaan tutkimuksen kannalta tärkeimmän tiedon omasi kuitenkin itse läksykerholaiset, joiden haastatteluun vaadittiin fyysinen läsnäolo. Tästä syystä strukturoitu haastattelu oli laadun kannalta parhain vaihtoehto.

4.7 Monitahoarviointi

Tutkimusongelmaa tarkennamme pyytämällä läksykerholaisia, heidän vanhempiaan, opettajia ja läksykerhon ohjaajia arvioimaan läksykerhoa ja sen vaikutusta koulunkäyntiin. Monitahoarviointi on laaja-alaista ja informaatiota kerätään monelta eri taholta. Arviointiprosessissa hyödynnetään erilaisia avainryhmiä. Tutkimuksessamme meillä oli tarkastelussa neljä eri avainryhmää, joilla kaikilla oli eri motivaatiot ja intressit osallistua arviointiin. Kaikilla näillä ryhmillä on erilaisia toimintaan kohdistuvia tarpeita, toiveita ja odotuksia. Avainryhmien rooli on tärkeää arvioinnin kannalta, mutta ne eivät yksinään muodosta koko arviointia. Meidän kohdallamme tämä tarkoittaa sitä, että haastattelujen lisäksi keräämme tietoa myös erilaisista lähteistä. Monitahoarvioinnin avulla voi tarkastella arvioitavaa kohdetta ja sen ympäristön välistä vuorovaikutusta, kerättävän informaation luonnetta ja esimerkiksi avainryhmien osallistumista. Avainryhmät antavat arvionsa toiminnasta omien kokemuksien ja

näkemyksiensä pohjalta. Tutkimuksessamme kaikkien avainryhmien löytyminen oli melko helppoa, mikä ei ole kovin yleistä monitahoarvioinnissa.

(Vartiainen 2007, 152-157)

5 TUTKIMUSTULOKSET

5.1 Haastateltavien ryhmät

Tässä osiossa avaamme, minkälaisia tuloksia haastattelumme tuottivat tutkimuskysymyksiimme. Olemme jakaneet tekstin niin, että ensimmäisenä kerromme aina jokaisen tutkimuskysymyksen kohdalla pääryhmämme, eli läksykerholaisten vastauksista. Tämän jälkeen avaamme samoja tutkimuskysymyksiä muiden ryhmien vastausten pohjalta. Muita ryhmiä ovat siis läksykerholaisten vanhemmat, opettajat ja ohjaajat.

Pääkohteenamme tutkimuksessamme ovat läksykerholaiset, joita haastattelimme viittä, jotka ovat iältään 9-18 -vuotiaita. Kyseiset läksykerholaiset ovat osallistuneet läksykerhoon sen perustamisesta asti ja ovat käyneet kerhossa säännöllisesti aina tähän päivään asti. Jokainen heistä on saapunut Suomeen vuoden 2009 aikana. Kaksi läksykerholaista olisi vielä sopinut haastateltaviksi tutkimukseemme, mutta emme tavoittaneet kyseisiä henkilöitä. Toisaalta he olivat lopettaneet kerhossa käymisen jo vuoden 2010 keväällä.

Läksykerholaisten vanhemmista tavoitimme haastatteluun kaksi, jotka ovat kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla käyvien läksykerholaisten vanhempia. Kahta vanhempaa, joilta olisimme toivoneet haastattelua, emme tavoittaneet tai saaneet sovittua yhteistä aikaa haastattelua varten.

Kuten aikaisemmin mainitsimme, opettajien vastaamishalukkuus jäi toivottua pienemmäksi ja saimme haastattelun vain kahdelta alakoulun opettajalta. Olimme toivoneet saavamme haastattelun myös yläkoulun opettajalta, mutta se jäi toteutumatta.

Läksykerhon ohjaajilta saimme haastattelujen lisäksi tietoa käyntikertojemme lomassa. Havainnoimme ohjaajia heidän työskennellessä läksykerholaisten kanssa ja pystyimme myös kysymään heiltä suoria kysymyksiä liittyen läksykerhoon ja muuhun tukitoimintaan läksykerhon ympärillä. Näin saimme kokonaisvaltaisemman kuvan läksykerholaisten elämästä. Tapasimme yhteensä kuutta eri ohjaajaa.

5.2 Ikäryhmän tasossa pysyminen läksykerholaisten mukaan

Tutkimuksessamme lähdimme ensin selvittämään läksykerholaisten alkutilannetta Suomeen tullessaan. Kysyimme milloin läksykerholaiset ovat Suomeen saapuneet, minkä ikäisiä he ovat tuolloin olleet ja mille luokka-asteelle he sijoittuivat. Tällä haimme taustatietoa läksykerholaisten lähtötilanteesta, johon voisimme verrata nykytilannetta.

Meille selvisi, että jokainen läksykerholainen sai valmistavaa opetusta, ennen varsinaiselle luokalle sijoittumistaan. Läksykerholaiset kokivat valmistavan opetuksen hyvin tarpeellisina ja ne edistivät sopeutumista uudenväliseen koulumaailmaan. Läksykerholaisten valmistava opetus kesti jokaisella omanaikansa, mikä määräytyi heidän ikänsä ja lähtötasonsa tarpeiden mukaisesti.

Jokaiselle läksykerholaiselle oli yhteistä se, että heidät oli sijoitettu vuotta alemmalle luokkatasolle ikäryhmäänsä nähden heidän siirtyessä perusopetukseen Suomessa. Kenenkään kohdalla luokka-aste ei ole muuttunut koulunkäynnin ohessa ikäryhmänsä tasolle. Vanhin läksykerholaisista on koulunkäynnin aloittamisen jälkeen tippunut vielä yhden luokkatason alemmas, käyden nyt koulua kaksi luokka-astetta alempana kuin ikäryhmälleen kuuluisi.

Kysyessämme miltä koulunkäynti läksykerholaisista tuntuu haimme sitä, että onko koulunkäynti vaikeaa vai helppoa. Vastaukset olivat melko vaihtelevia, mutta oli selvästi huomattavissa, että mitä vanhempi läksykerholainen oli Suomeen saapuessaan, sitä vaikeammaksi he koulunkäynnin kokivat.

Tiedustellessamme opetuksessa mukana pysymistä, saimme hyvin samansuuntaisia vastauksia kaikilta läksykerholaisilta. Jokainen koki pysyvänsä opetuksessa hyvin mukana, vaikka myönsivätkin, etteivät ymmärrä aivan kaikkea. Yhdensuuntaisia kommentteja saatiin myös siitä, että puheenymmärtäminen on helpompaa kuin lue-
tunymmärtäminen.

Läksykerholaiset olivat täysin yhtä mieltä kysyessämme onko läksykerhoon osallistuminen auttanut heitä pysymään kouluryhmän mukana. Jokainen vastasi tässä vaiheessa myöntävästi, vaikkei osannutkaan selittää miten läksykerho on auttanut heitä pysymään kouluryhmän mukana.

5.2.1 Vanhempien, ohjaajien ja opettajien arviot ikäryhmän tasossa pysymisestä

Vanhemmat ja ohjaajat arvioivat läksykerholaisten koulunkäynnin tuntuvan heistä vaikealta ja haastavalta. Vaikeuden he arvelivat johtuvan puutteellisesta kielitaidosta. Kenelläkään ei ollut epäilystä, etteivätkö läksykerholaiset pärjäisi koulussa omalla kielellään. Läksykerhon ohjaaja esimerkiksi mainitsi, kuinka läksykerholaiset suoriutuvat tehtävistään erinomaisesti ymmärrettyään tehtävänannon. Haastatellut opettajat arvioivat läksykerholaisten koulunkäynnin melko helpoksi. Opettajienkin kohdalla puheenaiheeksi muodostui kuitenkin kielenymmärtäminen. Kaikkien mielestä läksykerholaiset kuitenkin viihtyvät koulussa ja kouluun on mukava mennä.

Opettajien mielestä läksykerholaiset pysyvät hyvin mukana opetuksessa koulutunneilla. Opettajat kertoivat läksykerholaisten kysyvän rohkeasti tunneilla, jos eivät jotain ymmärrä. Myös samaa arvioivat vanhemmat ja ohjaajat. Eräs läksykerhon ohjaaja mainitsi kuinka läksykerholaisten oma-aloitteisuus ja korkea motivaatio käydä koulua vaikuttavat positiivisesti tunneilla oppimiseen ja opetustilanteen seuraamiseen.

Vanhemmat kokivat läksykerhon olleen hyödyksi ja tärkeäksi tueksi, mutta eivät osanneet vastata onko se suoraan vaikuttanut läksykerholaisten kouluryhmän mukana

pysymiseen. Opettajien tietoisuus läksykerhotoiminnasta oli hyvinkin puutteellista, mutta he arvioivat läksykerhosta olevan apua ja eräs opettaja mainitsi kuinka läksykerhossa käyvän oppilaansa läksyt ovat aina tehtynä. Opettajien mielestä kaikki saatavilla oleva apu on aina eteenpäin ja positiivista. Ohjaajat kokivat läksykerhosta olevan apua myös kouluryhmän mukana pysymisessä, sillä läksykerholaiset saavat läksykerhosta lisämotivaatiota ja kannustusta koulunkäyntiin.

5.3 Läksykerhon aikaansaama muutos koulunkäynnissä

Tutkimuskysymyksistä tämä oli meille haastavin. Kaikkien haastateltavien oli vaikea arvioida läksykerhon ja koulunkäynnin välistä vaikutusta. Opettajilla ei ollut tietoa läksykerhosta, ohjaajilla ja vanhemmilla ei ollut tarvittavaa tietoa koulunkäynnistä ja läksykerholaiset itse kokivat arvioinnin hankalaksi.

Kysyessämme läksykerholaisilta keneltä he saavat apua koululäksyjen tekoon, halusimme kartoittaa kuvaa heidän saamastaan tuesta ja sen mistä he tukea saavat. Nuorin haastateltavamme oli ainoa, joka kertoi saavansa apua silloin tällöin omilta vanhemmiltaan ja sisaruksiltaan. Suurimman avun läksykerholaiset kokivat saavansa omilta ystäviltään ja läksykerhosta. Läksykerhon ongelmana oli se, että sieltä saa apua vain kerran viikossa ja läksyjä tulee päivittäin. Ystävillä tarkoitettiin koulutovereita ja SPR:n tukihenkilöitä. Koulun rooli läksyjenteossa oli myös melko merkittävä. Osa haastateltavista kertoi, ettei heidän tarvitse tehdä hankalia läksyjä, vaan voivat tehdä ne yhdessä opettajan kanssa seuraavana päivänä, jonka he kokivat avuksi ja tueksi läksyjen tekoon. Yksi haastateltava kävi koulun iltapäiväkerhossa, josta koki saavansa tarvittavan avun.

Läksykerholaisten mielestä koulunkäynti oli helpottunut läksykerhoon osallistumisen jälkeen. Kun kysymystä lähdettiin tutkimaan syvemmin, ei kukaan osannut sanoa miten juuri läksykerho olisi vaikuttanut koulunkäynnin helpottamiseen. Moni oli kuitenkin sitä mieltä, että siltä saama apu on ollut isossa roolissa koulunkäynnin ohella ja koulunkäynti helpottuu aina kielitaidon parantuessa. Kielitaidon parantumiseen

läksykerholaiset kokivat olevan monta tekijää, mutta yhtenä olevan läksykerhossa käyminen.

Osa läksykerholaisista koki myös läksyjen teon helpottuneen läksykerhoon osallistumisen jälkeen. Jälleen kun kysymystä lähdettiin pohtimaan tarkemmin, vastaukset olivat suppeita. Lopulta moni päätyi vastaamaan, että läksykerho helpottaa läksyjen tekoa aina keskiviikkoisin, kun apua saa, muttei ole huomannut sen vaikutusta muulloin koululäksyjen tekoon.

Itsenäisestä työskentelyä pohdittaessa, tulos läksykerhon vaikutuksesta oli edellisen kaltainen. Uskomme yhtenä syynä olevan heidän vaikeutensa arvioida omaa työskentelyään. Useampi läksykerholaisista kertoi pitävänsä enemmän ryhmätyöskentelystä, kuin itsenäisestä työskentelystä. He kokivat saavansa turvaa ryhmästä ja olivat epävarmoja itsenäisesti työskennellessään omista taidoistaan. Nähtävissä on kulttuuriero, jossa länsimaiseen tapaan kuuluu yksilön korostaminen, jonka vuoksi olemme tottuneet itsearviointiin ja itsenäiseen työskentelyyn, eritavalla kuin läksykerholaiset ovat.

5.3.1 Vanhempien, ohjaajien ja opettajien arviot läksykerhon aikaansaamasta muutoksesta koulunkäynnissä

Vanhempien mielestä läksykerholaiset saavat apua läksyjentekoon joko läksykerhosta tai SPR:n tukihenkilöiltä. Vanhemmat eivät nähneet muita tukiverkostoja ja kertoivat, etteivät itse osaa auttaa. Opettajat ja ohjaajat arvioivat vanhempien auttavan lapsiaan, jos siihen kykenevät, mutta arvioivat heidän saavan apua helpommin esimerkiksi vanhemmilta sisaruksilta. Suurimman avun he arvioivat löytyvän koulusta ja läksykerhosta.

Yllätykseksemme huomasimme haastattelemiemme vanhempien tietävän todella vähän lastensa koulunkäynnistä. Ainoa kontakti koulun ja vanhempien välillä tuntui olevan kerran vuodessa järjestettävä vanhempainilta. Meille jäi epäselväksi miksi vanhempien ja koulun yhteistyö oli niin vähäistä. Vanhemmat olisivat olleet halukkaita lisäyhteistyöhön, mutta eivät olleet tätä kouluun ilmaisseet. Jäimme siihen käsi-

tykseen, että kokemukset vanhempainillasta eivät olleet miellyttäviä, sillä he eivät olleet ymmärtäneet suuressa joukossa käsiteltäviä asioita. Vanhemmat todennäköisesti tarvitsisivat kahdenkeskistä keskusteluaikaa opettajien kanssa, mutta eivät ole sitä osanneet pyytää. Vanhempien tietämättömyys lastensa koulunkäynnistä johtui myös siitä, etteivät he ole usein kyenneet olemaan lapsilleen tukena koulunkäynnissä oman kielitaitonsa vuoksi.

Opettajien tiedonpuute läksykerhosta ja sen toiminnasta nousi esiin kysyttäessä heidän arvioita läksykerhon vaikutuksesta koulunkäynnin helpottumiseen siihen osallistumisen jälkeen. Opettajat eivät olleet tietoisia, milloin läksykerho on alkanut, kuinka usein se on ja mitä siellä tehdään, joten heidän oli hyvin vaikea arvioida sen mahdollisia vaikutuksia, mutta olettivat siitä olleen apua. Kuullessaan enemmän läksykerho-toiminnasta, opettaja arvioi nimenomaan yksilöllisen ohjauksen vaikuttavan positiivisesti oppilaiden koulunkäyntiin.

Vanhemmat kokivat läksykerhon positiivisena ja olettivat sen vaikuttavan lastensa koulunkäyntiin myönteisesti. Vanhemmat olivat itsekin käyneet läksykerhossa ja saaneet sieltä apua esimerkiksi erilaisten lomakkeiden käyttöön. Vanhempien oli silti vaikea arvioida läksykerhon vaikutusta koulunkäynnin eri osa-alueisiin, kuten itseensä työskentelyyn tai opetuksessa mukana pysymiseen.

Läksykerhon ohjaajat kokivat koulunkäynnin helpottuneen läksykerhoon osallistumisen jälkeen tapauskohtaisesti. Ohjaajien arvion mukaan osa läksykerholaisista on saanut lisämotivaatiota koulunkäyntiin, mikä auttaa myös läksyjen tekoon kotona. Toisaalta ohjaajat kuitenkin arvioivat läksykerhosta olevan apua vain keskiviikkoina, jolloin läksyt tehdään kerhossa ohjaajan avustuksella.

5.4 Läksykerholaisien, vanhempien, ohjaajien ja opettajien arviot arvosanoista ja arvioinneista

Osa läksykerholaisista ei osannut vastata kysyttäessä arvosanojen parantumisesta läksykerhoon osallistumisen jälkeen. He eivät olleet yksinkertaisesti kiinnittäneet

huomiota arvosanoihinsa tai arviointeihinsa. Toinen osa läksykerholaisista kertoi arvosanojen nousseen, mutta eivät kuitenkaan osanneet antaa konkreettisia esimerkkejä.

Vanhemmilta saatu tieto lastensa kouluarvosanoista oli samankaltaista, kuin läksykerholaisilta itseltäänkin. Eli vanhemmilla ei tuntunut olevan tietoa lastensa arvosanoista. Itse kysymyksen ymmärtäminenkin tuntui todella haastavalta.

Opettajien arvion mukaan läksykerholaisten arvosanat ja arvioinnit ovat pysyneet ennallaan aina koulun aloittamisesta alkaen. Toinen opettajista toi kuitenkin esille sen, kuinka asiat vaikeutuvat koulunkäynnin edetessä ja se, että arvosanat pysyvät ennallaan osoittaa mukana pysymistä kehityksessä.

Läksykerhon ohjaajilla ei ollut tietoa läksykerholaisten arvosanoista tai arvioinneista. Kukaan ei voinut kuitenkaan arvioida läksykerhon vaikuttaneen niihin ainakaan negatiivisesti. Ohjaajilta saamassa arvioinnissa nousi jälleen esiin suomenkielen taito ja sen kehityksen vaikutus läksykerholaisten arvosanoihin.

5.5 Muu palaute läksykerhosta ja koulunkäynnistä

Tutkimuskysymystemme lisäksi haimme haastateltavilta kehitysideoita läksykerhotoimintaan ja samalla keräsimme palautetta nykyisestä toiminnasta. Esille noussut palaute oli positiivista, jonka toivomme kannustavan läksykerhon vetäjiä ja ohjaajia jatkamaan toimintaansa. Haastatteluissa nousseet kehitysideat olivat luonnollisesti riippuvaisia haastateltavien ryhmästä. Läksykerholaiset korostivat läksykerhon parhaimmaksi puoleksi sitä, että läksykerhosta saa apua. Avulla he usein tarkoittivat myös muita arkipäiväisiä asioita kuin vain koululäksyjä esimerkiksi kielellistä apua ja tulkkausta, apua harrastustoimintaan liittyen ja muihin käytännön asioihin. Positiivista palautetta saivat myös pelit ja askartelutoiminta sekä ohjaajien kanssa tehtävä muu oheistoiminta. Myös fyysinen toimipaikka oli monelle mieleinen.

Läksykerholaiset eivät oikein osanneet ensin antaa kehittämisideoita tai toiveita toiminnan suhteen. Ainoaksi parannusehdotukseksi nousi läksykerholaisten mainitsemien pelien lisääminen. Läksykerhossa on nyt mahdollista muun muassa pelata pelijä tai askarrella. Tätä toimintaa läksykerholaiset toivoivat lisää ja sen monipuolisuuttakin toivottiin kehitettävän. Määrällinen aika tuntui riittävän kaikille kysyttäessä, mutta muutaman kohdalla ajankohta ei ollut osuva. Ongelma on kuitenkin jo tiedossa läksykerhon järjestäjillä ja ajankohdan siirtäminen on mietinnän alla.

Vanhemmat esittivät läksykerholle kiitosta siitä, että saatava apu on monipuolista ja läksykerhosta voi olla hyötyä koko perheelle. Vanhemmilta nousi esiin toivomus kertojen lisäämisestä, sillä he haluaisivat lapsilleen mahdolliseksi tuen jokapäiväisiin koulutehtäviin, eikä vain kerran viikossa.

Opettajat korostivat läksykerhotoiminnassa positiiviseksi puoleksi sieltä saatavaa yksilöllistä apua, joka koulutunneilla voi jäädä luokkakoon vuoksi saamatta. Opettajat arvioivat myös läksykerhossa käytävien keskustelujen parantavan ja laajentavan läksykerholaisten suomenkielen taitoa ja sanavarastoa, mistä on tietenkin suoraa hyötyä koulunkäyntiin. Opettajilta nousseet parannus ehdotukset koskivat koulun ja läksykerhon yhteistyötä sekä tapaamiskertojen määrää. Opettajien mielestä ei olisi ainaakaan haittaa jos kerhoa olisi useammin kuin kerran viikossa. Yhteistyö läksykerhon ja koulun välillä oli opettajien mielestä toivottavaa. Esiin nousi esimerkiksi idea reissuvihosta, jonne opettajat voisivat kommentoida läksykerholaisen koulunkäyntiä ja laittaa ehdotuksia siitä, mihin asioihin läksykerho ohjaajat voisivat panostaa kunkin lapsen kohdalla ja mitkä läksyt olivat tuottaneet vaikeuksia viikon aikana.

Läksykerhon ohjaajat olivat mielissään siitä, että tällä hetkellä kerhossa on mahdollista antaa jokaiselle läksykerhossa kävijälle yksilöllistä ohjausta, sillä vapaaehtoisia ohjaajia on tarpeeksi läksykerholaisten määrään nähden. Positiivisena puolena he pitivät myös sitä, että kerho on ylipäänsä saatu järjestettyä, sieltä saa monipuolista apua ja kerhon tärkeys korostuu mitä vähemmän perheellä on tukijoita. Ohjaajat toivoivat myös kertamäärien lisäämistä, sekä mainontaa läksykerhosta, joka mahdollisesti toisi kerhoon enemmän aktiivisia osallistujia. Sen seurauksena ohjaajien antama tuki tavoittaisi enemmän tarvitsijoita.

Jokainen läksykerholainen kertoi viihtyvän koulussa ja kaikki mainitsi koulussa parhaimmaksi puoleksi sen, että siellä on kavereita. Useamman läksykerholaisen mieliaineiksi nousi matematiikka ja liikunta, kun taas usea koki äidinkielen, eli tässä tapauksessa suomen kielen haastavimmaksi aineeksi.

Opettajien mielestä läksykerholaisten koulunkäynti sujuu yleisesti ottaen hyvin ja he ovat päässeet hienosti mukaan kouluporukkaan. Vanhempien tietämys lastensa koulunkäynnistä oli vähäistä ja heidän ainoa kontakti kouluun oli ollut kerran vuodessa järjestettävä vanhempainilta. Läksykerhon ohjaajat olivat yleisesti sitä mieltä, että läksykerholaisten koulunkäynti on sujuvaa, jopa yllättävän sujuvaa. Ohjaajat olivat mielissään läksykerholaisten positiivisesta asenteesta koulua kohtaan. Heidänkin huomioon oli tullut, että monella läksykerholaisella matematiikka sujuu paremmin lukuaineisiin verrattuna.

6 POHDINTAA

6.1 Aluksi

Tässä osiossa tuomme esiin haastattelujen pohjalta nousseita ajatuksia ja pohdintoja, niin tutkimuskysymysten kannalta, kuin niiden ympäriltäkin auenneista asioista. Tutkimusaineiston eli haastattelujen perusteella voimme sanoa, että läksykerholaiset todella viihtyivät koulussa ja kaikkien oli sinne mukava aamuisin lähteä. He selvästi arvostivat mahdollisuuttaan käydä koulua ja oppia uusia asioita. Läksykerholaisista välittyi haastatteluissa myös vilpitön onnellisuus siitä, että opetus, jonka he saavat on heidän mielestään todella laadukasta.

6.2 Ikäryhmän tasossa pysyminen

Meidän ensimmäinen huomiomme ikäryhmän tasossa pysymiseen oli se, kuinka paljon helpompaa nuorilla alakoulua käyvillä läksykerholaisilla oli sopeutua kieleen ja kouluryhmään, kuin taas vanhemmilla läksykerholaisilla. Tähän on varmasti olemassa monia syitä. Päällimmäisenä ajatuksena meille tuli se, että mitä nuorempi on, sitä helpommin sopeutuu, omaksuu ja oppii uusia asioita. Myös vaatimustaso on riippuvainen ikäryhmästä, yläkoululaisilta vaaditaan jo melko paljon, sillä valtaväestöllä on siihen ikään mennessä taustallaan jo monien vuosien opinnot. Kun oppilas pääsee aloittamaan peruskoulun alusta, ovat kaikki oppilaat tietyllä tapaa samalla viivalla ja tällöin oppilas saa enemmän peruskouluopintojen lukuvuosia, kuin sellainen oppilas, joka tulee uuteen maahan ja aloittaa peruskouluopinnot esimerkiksi yläluokalta. Peruskoulun alusta aloittanut oppilas on niin sanotusti paremmassa asemassa, mitä tulee saataviin peruskouluopintoihin sen määrän perusteella ja näin ollen hänellä voidaan sanoa olevan paremmat mahdollisuudet oppia ja omaksua uusia asioita.

Läksykerholaisten, sekä muidenkin haastateltavien puheista nousi usein esiin kieli- taidon puutteen tuomat haasteet. Isoimpana ongelmana ja haasteena nähtiin juuri uuden kielen omaksuminen. Läksykerholaisille ja heidän vanhemmilleen oli helpointa ymmärtää puhuttua suomenkieltä, kuin itse tuottaa puhetta tai lukea ja kirjoittaa. Tämän heistä totesi lähes jokainen ja se myös välittyi selvästi meille haastattelujen lomassa. Sama huomio oli välittynyt myös opettajille ja ohjaajille. Kirjallisen kielen vaikeudet ovat hyvin ymmärrettävissä, ajatellen että Suomessa käytetään jopa erilaisia aakkosia, kuin heidän kotimaassaan. Monella läksykerholaisella, tai ainakaan heidän vanhemmillaan ei välttämättä ole edes oman kielensä luku- ja kirjoitustaitoa.

6.3 Sosiaaliset taidot

Sosiaaliset taidot nousevat myös tärkeiksi tekijöiksi sopeutumisen kannalta. Vaikka edellä mainitut kielitaidot ja oppimisen haasteet tietyllä tavalla vaikeuttavat uuteen maahan sopeutumista ja kouluryhmään sisään pääsemistä, hyvät sosiaaliset taidot kompensoivat vaikeuksia. Kaikki mahdolliset kontaktit valtaväestöön ovat pakolai-

sille hyvin tärkeitä ja haastatteluissa nousi esiin se, että mitä vähemmän oli näitä kontakteja, sitä suuremmat olivat haasteet sopeutua uuteen ympäristöön ja kieleen. Hyvänä esimerkkinä toimii yläkouluikäinen ujo ja hiljainen tyttö, jonka kontaktit valtaväestöön olivat rajoittuneet perheen tukihenkilöön. Tämä tyttö koki Suomeen sopeutumisen haasteelliseksi ja koulunkäynti tuotti suuria vaikeuksia. Tätä vertasimme kahteen lähes tytön kanssa samanikäiseen poikaan, jotka osallistuivat monenlaiseen harrastetoimintaan. Pojat pelasivat muun muassa joukkuepeliä, jonka kautta olivat tutustuneet useaan suomalaiseen. He tuntuivat olevan myös hyvin avoimia ja rohkeita poikia, joilla suomenkieli oli karttunut pienessä ajassa suhteellisen hyväksi.

6.4 Arvosanat ja arvioinnit

Haastatellessamme läksykerholaisia ja heidän vanhempiaan huomasimme arvosanojen merkitsemättömyyden heille. Kysyessämme arvosanojen parantumisesta ja yleisesti arvosanoista eivät he osanneet vastata. Ensin luulimme tämän johtuvan siitä, etteivät he ymmärtäneet kysymystä, mutta jokaisen haastattelun kohdalla avasimme kysymyksen niin, että se ymmärrettiin, mutta kysymyksiin ei silti osattu vastata. Tämän tulkitsimme johtuvan yksinkertaisesti siitä, etteivät he olleet kiinnostuneet länsimaisesta tavasta arvottaa kutakin oppilasta arvioinnein.

6.5 Tutkimuksen luotettavuus

Tiedostimme jo tutkimusta aloittaessamme vaikeuden saada selville läksykerholaisien koulunkäynnissä tapahtuneen mahdollisen muutoksen johtuvan juuri läksykerhosta eikä muista tekijöistä. Halusimme kuitenkin lähteä tutkimaan läksykerholaisien, vanhempien, opettajien ja ohjaajien arvioita ja kokemuksia siitä, kuinka paljon he kokevat läksykerhon olleen mukana mahdollisissa muutoksissa.

Yhtenä isona tekijänä tutkimuksemme luotettavuudessa on haastateltavien ja meidän välinen oikeinymmärrys. Opettajien ja ohjaajien kohdalla tämä ei tietenkään koitunut ongelmaksi, mutta läksykerholaisten ja heidän vanhempiensa kohdalla emme voi olla

täysin varmoja ymmärsivätkö he kaikki kysymyksemme. Meitä oli aina kaksi haastatteluissa mukana, jolla lisäsimme tutkimuksen luotettavuutta varmistamalla, että haastateltavat ovat ymmärtäneet kysymyksemme oikein ja että olimme molemmat ymmärtäneet vastaukset samalla tavalla.

Kasvotusten tehdyt haastattelut paransivat tutkimuksemme luotettavuutta, verraten alkuperäiseen ideaamme lähettää kyselyt postitse. Sanaton viestintä oli haastatteluisamme vahvasti läsnä, josta hyödyimme suuresti. Pystyimme havainnoimaan haastateltavien ilmeistä ja eleistä, elleivät he olleet varmoja kysymyksestä, jonka jälkeen meidän oli mahdollista avata kysymystä yhdessä ymmärrettävämpään muotoon.

Ylipäänsä vaikuttavuutta on vaikea tutkia, sillä ei ole olemassa mittareita jotka mittaisivat vaikuttavuutta ainakaan kyseistä asiaa tutkittaessa. On olemassa monia asioita, jotka vaikuttavat läksykerholaisten koulunkäyntiin ja siinä tapahtuviin muutoksiin, emmekä voi olla varmoja mikä osuus juuri läksykerholla on ollut tapahtuneisiin. Voimme kuitenkin tutkia sitä, miten läksykerholaiset itse arvioivat ja kokevat läksykerhon vaikuttaneen heidän koulunkäyntiinsä.

Läksykerholaisilta saimme ensisijaista ja tärkeintä tietoa tutkimuksemme kannalta, ja he olivatkin tarkoituksenmukaisesti suurin haastateltavien ryhmä tutkimuksessamme. Luotettavuuden tueksi otimme tutkimukseen mukaan myös muita asiaankuuluvia ryhmiä, joilta koimme saavamme myös tutkimukseen liittyvää oleellista tietoa. Luotettavuuden kannalta tärkeää on usein mahdollisimman suuri haastateltavien joukko. Itse saimme mielestämme tarpeeksi suuren ja monipuolisen joukon haastatteluihin, josta saimme tarpeeksi tietoa tutkimukseemme. Emme usko, että vaikka olisimme tavoittaneet lisää opettajia tai läksykerholaisten vanhempia, heillä olisi ollut muusta, jo saadusta tiedosta poikkeavaa oleellista tietoa tutkimuksemme kannalta.

7 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Päällimmäisenä tutkimuksestamme meille jäi tunne läksykerhon tärkeydestä ja sen korvaamattomasta tuesta. Vaikka kerroimme tutkimustamme varjostamista luotettavuuskysymyksistä, ei ole epäselvää, etteikö läksykerhosta olisi ollut hyötyä sen osallistujille. Jokainen haastateltava puhui läksykerhon puolesta ja jokainen läksykerholainen koki siitä olleen apua. Läksykerho koetaan olevan apuna elämän eri vaiheissa, ei pelkästään läksyjen teossa. Läksykerhon ohjaajista on tullut läksykerholaisille tärkeä ja luotettava tuki. Läksykerholaiset voivat luottaa siihen, että läksykerhossa ollaan aina paikalla, sekä sieltä voi kysyä neuvoa koskien mitä tahansa.

Haastattelemamme opettajat toivat esiin sen, että läksykerholaiset pärjäävät hyvin koulussa. Vaikka opettajilla ei ollut tietämystä läksykerhosta ja sen toiminnasta, uskoivat he kuitenkin siitä olleen hyötyä läksykerholaisille. Opettajien lisäksi myös itse läksykerholaisilla oli samat tuntemukset koulunkäynnin ja sen sujuvuuden suhteen. Kun taas vanhemmat ja ohjaajat arvelivat koulunkäynnin olevan haasteellisempaa kuin itse koululaiset myönsivät sen olevan. Yhtenä esimerkkinä, joka tukee opettajien ja läksykerholaisten tuntemusta koulunkäynnistä ja sen sujuvuudesta, voi pitää sitä tutkimustulosta, että yhtä lukuun ottamatta jokainen läksykerholainen on pysynyt sen ryhmän mukana, johon heidät on sijoitettu valmistavan opetuksen jälkeen.

Tutkimuksessa selvisi, että läksykerholaisten koulunkäynti on helpottunut. He itse osasivat kertoa miten koulunkäynti on helpottunut ajan saatossa. Yhtenä asiana he mainitsivat juuri ymmärryksen lisääntymisen ja ryhmässä pysymisen helpottumisen. Meidän oli kuitenkin mahdotonta saada luotettavaa tietoa siitä, että muutos olisi johtunut juuri läksykerhosta, vaan kyseessä on varmasti monia eri tekijöitä. Näitä tekijöitä ovat muun muassa kielitaidon parantuminen, uuteen maahan sopeutuminen, tukiverkoston muodostuminen ja sosiaalisten taitojen kehittyminen. Läksykerho on ollut osallisena tukemassa näiden tekijöiden kehittymistä, mutta ei voida sanoa että läksykerho yksin olisi vaikuttanut koulunkäyntiin.

Tutkimustulokset arvosanojen muutoksesta läksykerhon myötä jäivät olemattomiksi. Osa läksykerholaisista kertoi niiden parantuneen, mutta väitteille ei koskaan saatu

perusteluja. Vaikka emme tietoa tästä saaneetkaan, uskomme etteivät arvosanat ainaakaan ole huonontuneet läksykerhon myötä.

Vanhempien sekä osan läksykerholaisten puheista nousi esiin saatavissa olevan tuen vähyys. Vaikkakin he olivat kiitollisia Suomessa olevista palveluista ja niiden laajuudesta, niin sanottua läsnä olevaa tukea kaivattiin lisää. Juuri siitä syystä läksykerhosta ja SPR:n muustakin toiminnasta on muodostunut niin tärkeä osa pakolaisten saamaa tukea.

Läksykerholaisten suurimmat haasteet johtuvat vieraasta kielestä. Läksykerhosta koettiin olevan apua kieliongelmiin, mutta ei ainoastaan apua kysyttäessä, vaan apu monipuolisempaa. Läksykerhossa käydyt keskustelut ja pelit kehittävät suomen kieltä ja kasvattavat sanavarastoa. Läksykerho luo myös hyviä kontakteja valtaväestöön, joka osaltaan auttaa sopeutumaan ja luo yhteisöön kuuluvuuden tunnetta. Monelle, varsinkin läksykerholaisten vanhemmille, läksykerho oli lähes ainoa linkki valtaväestöön. Läksykerhon etuna voidaan pitää myös yksilöllistä ohjausta ja tukea.

8 LOPUKSI

Aikataulumme oli alusta alkaen realistinen ja antoi meille tarpeeksi aikaa suunnitteluun, aineistonkeruuseen ja sen tutkimiseen. Suunnitteluvaiheessa olimme varanneet paljon aikaa haastattelulomakkeiden tekoon, jotka saimme kuitenkin valmiiksi nopeampana kuin olimme kuvitelleet. Haastatteluille olimme varanneet aikaa kuukauden päivät ja saimmekin sovittua kaikki haastattelut tuon ajanjakson aikana. Raportointia auki kirjoittaessamme törmäsimme muutamiin kohtiin, kuten tulosten käsittelyyn, joissa aikaa kului suunniteltua enemmän. Saimme silti pidettyä kiinni suunnitellusta aikataulustamme tapaamalla useammin ja työskentelemällä pidempään.

Koemme, että henkilökohtaiset tavoitteemme täyttyivät sekä arvioimme yhteistyökumppanimme, Heimo Nurmisen saavan työstämme haluamansa tiedon. Henkilö-

kohtaisesti saimme lisätietämystä Porin seudulla järjestettäviin pakolaisille suunnattuihin palveluihin. SPR:n toiminta ja sen laajuus selkenivät tutkimuksen myötä. Saimme kumpikin kipinän osallistua SPR:n tukitoimintaan, joka kohdistuu Porissa asuviin pakolaisperheisiin. Vaikka olemme kummatkin juuri tällä hetkellä liian kiireisiä osallistuaksemme toimintaan, uskomme sen olevan vielä mahdollista lähitulevaisuudessa. Tietämyksemme myötä olemme myös kyenneet kertomaan SPR:n toiminnasta myös muille siitä kiinnostuneille.

Yhtenä tavoitteenamme oli tutkimuksen avulla saada tietoa läksykerhotoiminnan toimivuudesta, mitä voisi mahdollisesti hyödyntää läksykerhotoimintaa laajennettaessa ja kehitettäessä. Toivomme tutkimuksestamme olevan hyötyä mikäli SPR päättäisi laajentaa läksykerhotoimintaa tulevaisuudessa. Toivottavaa on myös, että tutkimuksestamme olisi hyötyä muillekin tahoille, jotka esimerkiksi suunnittelevat läksykerho- tai sen tapaista toimintaa maahanmuuttajille. Me itse toivomme läksykerhotoiminnan jatkuvan, kehittyvän ja laajenevan, sillä toiminnalle olisi tarvetta ympäri Suomen. Porissakin toimintaa voitaisiin laajentaa niin, että se kohdistuisi kaikkiin maahanmuuttajiin.

Erityisesti haluaisimme läksykerhotoiminnan kehittyessä otettavan huomioon tutkimuksessa nousseet seuraavat palautteet. Opettajat toivoivat yhteistyötä koulun ja läksykerhon välille, josta varmasti olisi hyötyä läksykerholaisten kannalta. Ohjaajat toivoivat mainontaa läksykerholle, jota kautta saataisiin lisää ohjattavia sekä innokkaita ohjaajia. Vanhemmat toivoivat lisää kokoontumiskertoja, jotta heidän lapsensa saisivat useammin tukea asioihin, joissa heistä itsestä ei ole apua. Läksykerholaiset toivoivat toiminnan sisällön monipuolistumista entisestään.

LÄHTEET

- Hirsijärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2000. Tutki ja kirjoita. 6. uud. p. Helsinki: Tammi.
- Holm, H. 2010. SPR:n vapaaehtoiset auttavat kotoutumaan. Satakuntaliiton verkkolehti Satanen 03/2010. Viitattu 22.3.2012. <http://www.satakuntaliitto.fi/satanen>
- Ikonen, K. 2005. Maahanmuuttajaoppilaiden opetus perusopetuksessa. Helsinki: Opetushallitus.
- Korpela, H. 2005. Teoksessa K. Ikonen (toim.) Maahanmuuttajaoppilaiden opetus perusopetuksessa. Helsinki: Opetushallitus, 25-45.
- Kuisma, T. 2004. Uusi ulkomaalaislaki. Helsinki: Multiprint Oy.
- Mikander, P. 2008. Monikulttuurisen koulun arki. Teoksessa M. Reuter & R. Holm (toim.) Koulu ja valta. Helsinki: Like, 87-100.
- Nissilä, L. & Mustaparta, A-K. 2005. Teoksessa K. Ikonen (toim.) Maahanmuuttajaoppilaiden opetus perusopetuksessa. Helsinki: Opetushallitus, 88.
- Opetushallituksen www-sivut. Viitattu 12.3.2012. <http://www.oph.fi>
- Sisäasiainministeriön www-sivut. Viitattu 8.3.2012. http://www.intermin.fi/intermin/home.nsf/pages/index_fin
- Suomen Punaisen Ristin www-sivut. Viitattu 12.3.2012. <http://www.redcross.fi>
- Tilastokeskuksen www-sivut. Viitattu 8.3.2012. <http://www.stat.fi/index.html>
- UNHCR:n www-sivut. Viitattu 22.3.2012. <http://www.unhcr.fi/fi>
- Vartiainen, P. 2007. Monitahoarvioinnin periaatteet ja prosessit. Teoksessa L. Viinamäki & E. Saari (toim.) Polkuja soveltavaan yhteiskuntatieteelliseen tutkimukseen. Helsinki: Tammi, 152-172.

SAATEKIRJE

Hei läksykerhoon osallistuvien lasten vanhemmat,

Olemme kaksi sosionomiopiskelijaa, Susanna ja Hanna, Satakunnan ammattikorkeakoulusta. Teemme opinnäytetyönämme tutkielmaa SPR:n pitämän läskykerhon vaikuttavuudesta läskykerholaisten koulunkäyntiin.

Haluaisimme haastatella teitä ja lastanne/lapsianne tutkimustamme varten.

Haastattelumme tapahtuu haastattelulomakkeen pohjalta ja useissa kysymyksissä on valmiit vastausvaihtoehdot, joista valita. Vastaaminen ei vie kauaa aikaa, eikä vääriä vastauksia ole olemassa. Tutkimuksessamme ei käytetä haastateltavien nimiä, eikä haastateltavien henkilöllisyys tule ilmi.

Arvostaisimme osallistumistanne kovasti.

Täytättehän alla olevan ilmoituksen (rastittamalla oikea vaihtoehto) ja palautatte sen läskykerhoon Heimo Nurmiselle.

Voitte myös halutessanne vastata suoraan meille sähköisesti tai puhelimitse.

Grönlund Susanna susanna.gronlund@student.samk.fi, 0445330516
Joensuu Hanna hanna.joensuu@student.samk.fi, 0405421596

Vanhemman nimi:

Lapsen/lapsien nimet:

Suostun haastatteluun: _____ kyllä _____ ei

Lastani/lapsiani saa haastatella: _____ kyllä _____ ei _____

HAASTATTELULOMAKE LÄKSYKERHOLAISILLE

PVM. _____

NIMI: _____

SUKUPUOLI:

☐ NAINEN

☐ MIES

SYNTYMÄAIKA: _____

NYKYINEN LUOKKA-ASTE: _____

SUOMEENTULO KK/VUOSI: _____

1. MILLE LUOKKA-ASTEELLE SIJOITUIT SUOMEEN TULLESSASI:

2. MILTÄ KOULUNKÄYNTI SINUSTA TUNTUU?

☐ HELPOLTA

☐ NEUTRAALILTA

☐ VAIKEALTA/HAASTAVALTA

☐ EI OSAA SANOA

3. PYSYTKÖ OPETUKSESSA MUKANA KOULUTUNNEILLA?

☐ KYLLÄ

☐ OSITTAIN

☐ EI

☐ EI OSAA SANOA

4. ONKO LÄKSYKERHOON OSALLISTUMINEN AUTTANUT SINUA PYSYMÄÄN KOULURYHMÄSI MUKANA:

- ☐ KYLLÄ
- ☐ OSITTAIN
- ☐ EI
- ☐ EN OSAA SANOA

5. MITKÄ ASIAT LÄKSYKERHOSSA TOIMIVAT MIELESTÄSI PARHAITEN?

6. MITKÄ ASIAT VAATIVAT PARANNUSTA LÄKSYKERHON TOIMINNASSA?

7. KENELTÄ SAAT APUA LÄKSYJENTEKOON?

- ☐ ÄITI / ISÄ
- ☐ SISARUKSET
- ☐ OPETTAJA
- ☐ LÄKSYKERHO
- ☐ YSTÄVÄT
- ☐ MUU, KUKA: _____

8. ONKO KOULUNKÄYNTI LÄKSYKERHOON OSALLISTUMISEN JÄLKEEN:

- ☐ HELPOTTUNUT
- ☐ PYSYNYT SAMANA
- ☐ VAIKEUTUNUT
- ☐ EI OSAA SANOA

8.1. MIKSI/MITEN?

9. ONKO LÄKSYKERHOON OSALLISTUMISEN JÄLKEEN LÄKSYJENTEKO HELPOTTUNUT:

- ☐ KYLLÄ
- ☐ PYSYNYT SAMANA
- ☐ HUONONTUNUT
- ☐ EI OSAA SANOA

9.1. MIKSI/MITEN?

10. ONKO LÄKSYKERHOON OSALLISTUMISEN JÄLKEEN ITSENÄINEN TYÖSKENTELY HELPOTTUNUT:

- ☐ KYLLÄ
- ☐ PYSYNYT SAMANA
- ☐ HUONONTUNUT
- ☐ EI OSAA SANOA

**11.OVATKO ARVOSANASI/ARVIOINTISI PARANTUNEET
LÄKSYKERHOON OSALLISTUMISEN JÄLKEEN:**

- ☐ KYLLÄ
- ☐ PYSYNEET SAMANA
- ☐ HUONONTUNEET
- ☐ EI OSAA SANOA

KERRO MIELIPITEESI KOULUNKÄYNNISTÄ:

KERRO MIELIPITEESI LÄKSYKERHOSTA:
